

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus Evang. Ave Maria. Lucæ 1. Thema: Precatio
Angelica, quàm sit meritoria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO ANNUNTIATIONIS,
B. M. V.

CONCIO PRIMÁ.

Ave Maria. Lucae I. cap.

Textus.

*Ave Maria, seu salutationem Angelicam ora-
re devotè, quàm sit proficuum, utile, &
impetratorium.*

Thema.

IN vitâ S. Gertrudis legitur, cum hodiernâ die, S. Gertrudis, in choro salutationem Angelicam, Ave Maria, canere audivisset, in spiritu rapta vidit, quomodo à SS. Trinitate, tres rivi in cor Mariæ defluerent, & iterum ad originem suam reverterentur; penes audivit sibi dici, quòd his tribus rivis, Mariæ tres gratiæ infusæ sint; à Patre, quòd B. V. sit potentissima; à Filio, quòd sit sapientissima; à Spiritu S. quòd sit clementissima; vidit penes S. Gertrudis, quòd de his rivis, Maria largissimè aquas profuderit, se Ave Maria salutantibus: Per quam visionè, mundo innotescere voluit, quàm meritum, utile, ac proficuum sit, Ave Maria, salutatione angelicâ Mariam honorare. Maria in Ave se honorantes, potentiæ, sapientiæ, clementiæ, ac gratiarum aquas liberalissimè effundat. Audiamus Patres: *Sanctissima Trinitas, ad debellandam mundi nequitiam, ceu prae-*stantissimam armaturam, Angelicam salutationem elegit. P. Palai- nus part. I. cap. 9. *Qui se ex toto corde ad serviendum Maria obtulit, & toties salutaverit, finaliter non peribit.* Michael Isolanus, lib. de Confrater. Rosarii. *Certè Maria nos salutât beneficio, &*

Exordium.

Patres.

*P. Palai-
nus.*

*Michael Iso-
lanus.*

Dd 3

con-

consolatione, si nos eam frequenter salutamus oratione; libenter nos salutat cum gratiâ, si libenter eam salutamus cum Ave

S. Bonaventura. *S. Bonaventura*, in spec. Virg. cap. 4. *Salutate Mariam, in lutatione Angelicâ frequenter, quia hanc audit libenter.* *Thomas Kempensis.*

Kempensis. *Kempensis, serm. 21. Omirabile, & superadmirabile Ave, cap. fructu renovantur creatura, homines redimuntur, Angeli reorantur; quo demones effugantur, peccatores liberantur, Angeli gratulatur, verbum incarnatur, virgo gravidatur.* *S. Bonaventura.*

S. Bonaventura. *S. Bonaventura*, in stimulo divini Amoris, part. 3, cap. 16. & iterum part. cap. 4.

Omimum Ave, quod quâdam cœlesti dulcedine inebriat devotum. Spes de gloriâ paradisi, in corde ipsius, qui devotissimo Ave honorificaverit Mariam. Habentibus devotionem ad lationem angelicam, signum est ordinationis, & prædestinationis magnum ad gloriam. *Alano de Rupe,* ipsa B. V. revelavit. *Opera imploratâ, de super Conceptus pandam.*

Alano de Rupe. *Alano de Rupe,* ipsa B. V. revelavit. *Opera imploratâ, de super Conceptus pandam.*

CONCEPTUS I.

Confirmatio seu Deductio. *Confirmatio seu Deductio.* Ante oculos Auditorum meorum, duas potentes Reginas tuo. Bethabeam unam, alteram Esther. Bethabea ante filium suum Salomonem comparet, & obsecrat. *Petitionem ergo tuam parvulam deprecor à te, ne confundas faciem meam.* 3. Regum 2.

Petitio Bethabea non est exaudita; Bethabea tristis recepit Esther Regina, & sponsa magni Assveri, coram rege & sponsa comparet supplex, & ad votum omnia impetrat; hilaris recepit.

Esther Regina, & sponsa magni Assveri, coram rege & sponsa comparet supplex, & ad votum omnia impetrat; hilaris recepit.

Esther Regina, & sponsa magni Assveri, coram rege & sponsa comparet supplex, & ad votum omnia impetrat; hilaris recepit.

Esther Regina, & sponsa magni Assveri, coram rege & sponsa comparet supplex, & ad votum omnia impetrat; hilaris recepit.

Esther Regina, & sponsa magni Assveri, coram rege & sponsa comparet supplex, & ad votum omnia impetrat; hilaris recepit.

Esther Regina, & sponsa magni Assveri, coram rege & sponsa comparet supplex, & ad votum omnia impetrat; hilaris recepit.

Esther Regina, & sponsa magni Assveri, coram rege & sponsa comparet supplex, & ad votum omnia impetrat; hilaris recepit.

Esther Regina, & sponsa magni Assveri, coram rege & sponsa comparet supplex, & ad votum omnia impetrat; hilaris recepit.

Esther Regina, & sponsa magni Assveri, coram rege & sponsa comparet supplex, & ad votum omnia impetrat; hilaris recepit.

te faciem Dei adstat. *Astitit Regina à dextris tuis*, Psal. 44. patrocina-
tura, ita S. Bonaventura, in speculo V. cap. 5. *Esther nostra beata*
Maria, tantam gratiam coram rege aeterno impetravit, quòd per
hanc non solum ipsa ad coronam pervenit, sed etiam generi huma-
no, morti additio subvenit. Rosco colore vultum perfusa est B.
V. Maria, cum devotà salutatione Angelicà honoratur, ita metho-
dius: *Coronemus Mariam rosis, salutemus Virginem hanc benedi-*
ctam, & dicamus ei, Ave. Roseus hic color; Roseus hic odor Ave,
salutationis Angelicæ, quâ ineffabiliter Maria decoratur, commovet
Deum ad misericordiam, mitigat ad gratiam. *Omimum Ave, cujus*
fructu renovantur creatura, homines redimuntur, Angeli reparan-
tur, spes de gloria paradisi, in corde ipsius, qui devoto animo, Ave
honoraverit Mariam. S. Bonaventura. Indicare hoc voluit Deus
primo parenti nostro Adæ, Genes. cap. 2.

CONCEPTUS II.

Vix Adam peccavit, & gratiam Dei perdidit, adest optimus
Deus, in paradiso obambulat, errantem Adam vocat: *Adam ubi*
es? obtupesco quærentem omniscium; Paulus enim ad Hebræos
cap. 4. scribit; *Non est ulla creatura invisibilis, in conspectu Dei,*
omnia autem nuda & aperta sunt oculis ejus, nempe Dei: cur igitur
omniscius Deus, super Adam inquirit, & quasi nescius petit:
Adam ubi es? Illuminatissimus Doctor S. Augustinus præsentem
explicat difficultatem, cum dicit: *Tò Adam, ubi es? increpantis*
vox est, non ignorantis, Tom. 3. de Genes. ad lit. lib. 11. cap. 34. col.
671. S. Ambrosius consentit. lib. de paradiso. Tom. 24. cap. 14.
Quasi increpans inquit: Adam, ubi es? ut consideret, de quâ
beatitudine, de quâ gratiâ, miserè recessit. Ubi es? non in quo lo-
co, quero, sed in quo statu? quò te duxerunt peccata tua? S. Jo-
annes Chrysostomus tom. 1. hom. 17. in Genes. cap. 3. scribit:
Verba Dei, Adam, ubi es? non increpantis, sed miserentis fuisse:
habet misericordia vim, cum comitate, coniunctam, significat
enim, quasi ita diceret ad illum: Quid fac um est? in alio statu te
reliqui, nunc in nuditate te invenio: ubi es? unde tibi hoc acci-
dit?

dit? *Quis te in tantam adduxit alterationem? quis latro, vel parietum possessor, sic simul omnes divitiarum copias auferens, in tantam te inopiam induxit? vidisti misericordiam, mansuetudinem, & tolerantiam Domini, vidisti verborum attemperatorem, omni sermone, & cogitatione superiorem? vidisti, quomodo januas defensionis aperire vellet, ut misericordiam suam declararet.* Sed tuâ veniâ, auree Orator quod illud est remedium, quo januæ misericordiæ divinæ, de qua Adæ aperientur? quo miseras iterum evadere licebit? Remedium latet in verbis Dei, ad Adam dictis. *Adam, ubi es?* ab his decem primas litteras, nempe A, ab Adam, V, ab ubi, & E, ab es; has tres vocales compone, & sonant Ave: docet ergo Deus, primum hominem compellendo: *Adam, ubi es?* qui peccavimus, miseri mortales, iterum è ruinâ ad veniam, ab Irâ ad gratiam pervenire Deum, quem peccatis offendimus, mitigare: sapius Ave orationis salutatione Evangelicâ Mariam invocemus, imploremus, & hanc veniam obtinebimus, misericordiam impetrabimus. Est hic Conceptus Joannis Pauli Berlend. super Litanias Lauretanas fol. 1. Verba ejus sic sonant: *Cum Deus proto-parentem nostrum, in omen infelix prolapsus, ad comparendum, causamque suam accersisset, nec aliâ fuit ad id, verborum, aut sententiarum formâ usus, quàm brevi illâ trilogicâ: Adam, ubi es? quasi enim illi dixisset, Ave, indeque provocationis sue rigorem, salutariis virgineæ præsentatione attemperasset.*

CONCEPTUS III.

Experientia docet, infantes recenter natos plorare. *Primum vocem emisit plorans.* Sap. 7. Causam subscribit magnus Augustinus tom. 5. de Civit. Dei. cap. 14. col. 1285. *Non à risu, sed à fletu orditur hanc lucem, quid malorum ingressa sit, nesciens quæ ammodo prophetat.* S. Antoninus 4. part. Summæ. Tit. 15. cap. 13. observat, plorantes nasci infantes, hanc tamen differentiâ, ut maliculi O A, foemellæ autem O E, plorent, ad illud tritum Hexametron.

Omnes

Omnes dicunt E & A, quoque nascuntur ab Evâ.

Quasi Adam & Evam accusantes, quòd in tantas misérias hominem posuerint, plorantes autem, primam vocem emittunt, suffragium flagitantes, quòd in hâc lachrymarum valle, in miseriis adjuventur, confortentur, aut planè eruantur. Quis nominabit illud præpotens suffragium? nomino, & dico esse,unicam vocalem, V, quæ inter A & E posita, sonat Ave. *Ave, salutatione Angelicâ*, inquit Bonaventura, in Stimulo Amoris. Part.3.cap.16. *Terrestria lætantur, cœlestia jucundantur*. Sponsus Cant.2. assentitur, & loquitur ad Mariam. *Sonet vox tua in auribus meis, vox tua dulcis*. Quæ est illa vox dulcis Mariæ? est vox Ave, hæc vox refocillat corda: Ave redire facit animi vigorem, Ave facit resurgere sensuum exercitia, Ave dulcorat amara misèriarum, sic concludente divo Bonaventura, ut supra. Ave quâdam dulcedine inebriat cor devotum, &c.

CONCEPTUS IV.

Divus Thomas in expositione salutationis Angelicæ. Item Bonaventura in speculo. lect.12. Ave sic disjungunt, A, vâ; per Ave omne vâ misèriarum proscribitur, unde Eva, retrò si legatur, sonat Ave, per Ave redimatur, quod per Evam est peccatum. Eleganter in hanc materiam Chrysostomus hom. de interdicto Arboris: *Evam serpens seduxit, Maria Gabrieli consensit, sed seductio Eva attulit mortem, consensus Mariæ, saculo peperit Salvatorem, restauratur per Mariam, quod per Evam perierat, redditur per Mariam vita, quæ per Evam fuerat interempta*. S. Bernardus mellifluè dicit super missus. *Eva spina vulnerando, Maria rosa, omnium affectus mulcendo: Eva spina, insidens omnibus mortem, Maria rosa, reddens salutiferam omnibus sortem: Eva Ministra fuit seductionis, Maria propitiationis; illa suggestit prævaricationem, hæc iniecit redemptionem*. Præclare S. Augustinus: *Eva Mater, panam intulit mundo; genitrix Domini*

Ee

ni

ni nostri, salutem attulit mundo: *Auctrix peccati Eva; Auctrix meriti Maria: illa occidendo obsuit; ista vivificando profuit; percussit illa; aſt iſta ſanavit.* Conformiter ſcribit Albertus Magnus in cap. 1. Lucæ cap. 54. *Virgo beata, Eva in effectu contraria fuit: Eva damnavit; Maria ſalvavit: unde & iſta nomen Eva mutavit, non voce quidem, ſed re; Nomen Eva, in ſalutis Ave permutatur: per Ave omne vae tollitur, & abſolvitur. Tertius eſt David.*

CONCEPTUS V.

David graviffimum crimen adulterii & homicidii commiſit poenituit deſuper: *Lavabo per ſingulas noctes lectum meum; in cineribus meis ſtratum meum rigabo.* Pſalm 26. Item Pſal. 101. *Quiquit David. Cinerem tamquam panem manducabam; & cinerem meum cum ſletu miſcebam.* Super hos poenitentiae actus, & poenitentiam ſtatim in gratiam David recipitur, remiſſionem peccatorum non impetravit; tandem vero veniam obtinet, gratiam acquirit. *Dirupisti vincula mea,* Pſal. 115. Quo medio diu quaeritam gratiam Dei obtinet? dicit in Pſalmo citato: *Ego ſervus tuus, & filius ancilla tua.* Ancillam Domini B.V. ſe nominat, dum ab Angelo ei dictum eſt. *Ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundum verbum tuum.* Filium ancillae ſe nominando, innuit David, obſequialem amorem, honorem, ſervitium erga Virginem Mariam, exaudiri eſſe, gratiam impetraſſe, veniam acquiſiſſe. Quomodo nunc ſervitorum, honorum, ac amoris genere, ſe quis dilectum acceptum, & charum Filium Mariae exhibet? dicit ipſa ſacra ſcriptura ma Virgo. Cant. 2. *Oſculetur me oſculo oris ſui.* Oſculum omnium ſignum eſt, intenſi amoris, ac cultus: dicit nunc S. Bernardus ſuper illud miſſus eſt. *Toties oſcularis, quoties Ave ſalutaris.* Ergo Ave devotè dicendo, maximè honorat, maximè Virginem amat, eoque maximè Mariae ſervit, hocque cultu facillimè veniam meretur, & gratiam impetrat ac favorem. *Impoſſibile eſt, hanc devotionem (Ave dicendo) manere in homine, ſine mutatione dexterae excipiente.* Concludit Joannes Andreas cap. 10. unde hortatur Bernardus ſuper miſſus eſt. *Si eſt tibi va, dic ad Mariam Ave. Et iterum*

*Non recedat ab ore, non recedat à corde, toto vita mea tempore
illa salutatio Angelica Ave.*

Concludo cum S. Bonaventura in speculo, cap. Epilogus.

4. *Libenter nos Maria salutat cum gratiâ, si libenter eam
salutamus cum Ave Maria. Ergo salutemus eam cum S. Ephrem.
ferm. I. de Laud. V. cap. 13. Ave prastantissimum universi orbis
terra miraculum: Ave terrigenarum omnium oblectamentum:
Ave paradise delictiarum, totiusque amœnitatis, & immortalita-
tis. Ave lignum vitæ, gaudium, & voluptas: Ave lilium con-
vallium, fidelium undique salus: Ave portus tranquillissime, &
à fluctibus, procellisque agitationum liberatrix desideratissima:*

Ave Filia Dei Patris, Mater Dei Filii, ave Sponsa Spiritûs

Sancti, Ave gaudium totius SS. Trinitatis.

Amen.

E e 2

IN